

اتوبوس‌های مشهد مجانی می‌شود؟

بعد از تصویب طرح رایگان شدن اتوبوس در مشهد به‌زودی ۱۰ خط منتهی به حرم و حاشیه‌شهر این کلانشهر رایگان می‌شود

۱۰

چهارشنبه ۱۴ تیر ۱۴۰۲ | ۱۶ ذی‌الحجه ۱۴۴۴ | سال سی‌ویکم | شماره ۸۸۱۹

همیشه در فرهنگ

عکس علی فرازنده

دغدغ‌های به نام وطن

عباس ریاحی از پروسه نگارش فیلمنامه «سوران» می‌گوید

زوایایی که برابرم مهم است

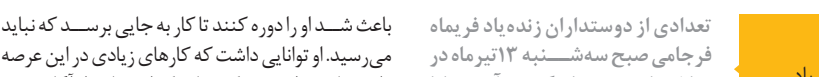
ریاحی به موضوع سریال اشاره می‌کند و درباره اینکه برای نگارش فیلمنامه در این بازه زمانی چقدر مطالعه و از چه منابعی استفاده کرده، توضیح می‌دهد: «در فضایی رشد کرده‌ام که بسیاری از آدم‌های دور و اطرافم زندگی روزمره‌شان، در متن وحاشیه حوادث و ماجراها، از قبل انقلاب تا پذیرش قطعنامه، دستخوش اتفاقات خاصی شده است. طبیعتاً همیشه از آنهایی که چنین فضایی را درک کرده‌اند، کمک می‌گیرم و مدام قصه‌هایم را با آنها چک می‌کنم. ساعت‌ها به گفت‌وگو می‌نشیم و هنوز هم از زوایای پیدا و پنهان آن برهه‌های ملتخب سوال می‌کنم؛ کما اینکه به چند کتاب هم رجوع کرده‌ام.»

تصویری از تاریخ معاصر

موضوعی که ریاحی به آن اشاره می‌کند، از تباط و تباطی سرپال‌ها بی‌است. «سوران» با این دید نوشته شده است و امیدوارم بتواند مخاطب‌پراز این نوع سریال‌ها یاد آور می‌شود: «باید با زاویه دیدی خاص و با نگاه نقادانه و منصف در نسبت‌بازمان حال و گذشته، سراغ موضوع برویم. روایت زندگی قهرمانی که به دفاع از خاک مینش برمی‌خیزد، اگر برگرفته از شخصیتی واقعی هم نباشد، ریشه در اسطوره و تاریخ دارد. سوران یا سعید سردشتی، در خلأ پدید نمی‌آید؛ خود ما هم همینطور. ما خوداگاه و ناخوداگاه در حال رجوع به تاریخ و اسطوره هستیم و به‌طبع مشتاق روایتی با روایت‌هایی دراماتیزه از آن.» وی ادامه می‌دهد: اگر اثر هنری نتواند به دغدغه روزمره مخاطب بپردازد، باید با تردید به آن نگریم. اثر هنری باید دست روی تضادهای دورنی و بیرونی بگذارد و ناخوداگاه ریل می‌افتد.»

وداع با فریماه فرجامی

پیکر فریماه فرجامی با حضور خانواده و جمعی از همکارانش در سینما و تئاتر به خانه ابدی بدرقه شد

باعث شد او را دوره کنند تا کار به جایی برسد که نباید می‌رسید. او توانایی داشت که کارهای زیادی در این عرصه داشته باشد، ولی حتی کسانی که از مصائب او آگاه بودند، دست او را نگرفتند. این سرمایه‌ای بود که ما از دست دادیم؛ درحالی‌که می‌توانست باعث افتخار بیشتری باشد. امیدوارم تراژدی فریماه فرجامی برای هنرمندان تکرار نشود.

آفاق رفت

ابوالفضل پورعرب که در فیلم «ترگس» با فرجامی همبازی بود نیز در سخنانی گفت: در مورد خانم فرجامی باید بگویم که آفاق بود و آفاق رفت. غمگین بود و غمگینانه رفت. در سال‌هایی که کار می‌کردیم دوستی‌ای با شکل گرفت و هر از گاهی از او سراغ می‌گرفتم، ولی نمی‌دانم چه شد که این تنهایی اتفاق افتاد. اولین بار است که می‌بینم مردم برای عکس گرفتن نیامده‌اند، بلکه آمده‌اند تا ببینند این هنرمند را تا کجا باید همراهی کنند. پورعرب در پایان گفت: نگذاشتند ما در بیمارستان ایشان را ملاقات کنیم؛ چون آدرسی ندادند، ولی امیدوارم دیگر از این غم‌ها نباشد.

فریماه فرجامی تنها نبود

افسانه چهره‌آزاد، بازیگر نیز از رسیدگی مالی و معنوی خانواده فرجامی به او صحبت و تأکید کرد: برخلاف برخی صحبت‌های مطرح‌شده فریماه فرجامی تنها نبود، ولی خانواده تمایلی نداشتند او خیلی در محافل باشد و ما

گواهینامه رانندگی در اینترنت

قوانین جدیدی برای محافظت کودکان از محتوای آنلاین در برخی پلتفرم‌های جهانی وضع شده که به آن دروازه آنلاین می‌گویند

۱۲

نقل قول

به «آچاره‌نشین‌ها» هم انگ ابتدال می‌چسبانند

حمزه صالحی، فیلمنامه‌نویس فیلم «فسیل»: «در سینمای کم‌دی به فیلم «آچاره‌نشین‌ها» ساخته داریوش مهرجویی به عنوان یک فیلم باکیفیت کم‌دی اشاره می‌کنند، اما همان موقع نیز به این فیلم حمله شد و آن را یک فیلم مبتذل خواندند. کارهای ما بهترین کار نیست و هزار جور ایراد دارد، اما این حجم از نقدهای یک‌طرفه و ظالمانه در سینمای کم‌دی، دور از انصاف است. اگر ما از ادامه کارمان دلسرد شویم، ارتزاق سینماداران و کارگران سینما هم دچار مشکل می‌شود. **ایرانا**

حمزه صالحی، فیلمنامه‌نویس فیلم «فسیل»: «در سینمای کم‌دی به فیلم «آچاره‌نشین‌ها» ساخته داریوش مهرجویی به عنوان یک فیلم باکیفیت کم‌دی اشاره می‌کنند، اما همان موقع نیز به این فیلم حمله شد و آن را یک فیلم مبتذل خواندند. کارهای ما بهترین کار نیست و هزار جور ایراد دارد، اما این حجم از نقدهای یک‌طرفه و ظالمانه در سینمای کم‌دی، دور از انصاف است. اگر ما از ادامه کارمان دلسرد شویم، ارتزاق سینماداران و کارگران سینما هم دچار مشکل می‌شود. **ایرانا**

حمزه صالحی، فیلمنامه‌نویس فیلم «فسیل»: «در سینمای کم‌دی به فیلم «آچاره‌نشین‌ها» ساخته داریوش مهرجویی به عنوان یک فیلم باکیفیت کم‌دی اشاره می‌کنند، اما همان موقع نیز به این فیلم حمله شد و آن را یک فیلم مبتذل خواندند. کارهای ما بهترین کار نیست و هزار جور ایراد دارد، اما این حجم از نقدهای یک‌طرفه و ظالمانه در سینمای کم‌دی، دور از انصاف است. اگر ما از ادامه کارمان دلسرد شویم، ارتزاق سینماداران و کارگران سینما هم دچار مشکل می‌شود. **ایرانا**

خیلی‌ها فکر می‌کنند دوبله کاری ندارد

اکبر منانی، پیشکسوت دوبله در مراسم تجلیلش: خیلی از ستاره‌های سینمای ما ابتدا در دوبله فعالیت کردند. خسرو شکیبایی یکی از اینها بود و البته صدای خاصی داشت، اما دوبله، یک صدا نمی‌خواهد. خیلی‌ها با تهیه‌کننده و کارگردان هم از تبادل‌تعال خوبی برای طراحی و نوشتن سریال داشتیم.» ریاحی در ادامه با بیان اینکه «سوران» محدود به ژانر خاصی نیست و این امر موجب ضرورت دقت بیشتر در نگارش فیلمنامه می‌شد، توضیح می‌هد: «کار نوشتن، چه منحصر به یک ژانر باشد و چه تلفیق ژانرهای مختلف، کار دقیقی است و البته از لحاظ فیزیکی طاقت‌فرسا. اما در کل، نوشتن سخت نیست، دقیق است.» وی می‌گوید دغدغه اساسی این سریال عشق و وفاداری به خاک وطن است و درباره انتخاب بازیگران و تعامل با کارگردان عنوان می‌کند: «انتخاب بازیگر در حیطة اختیارات کارگردان است و من دخالتی در آن نداشتم. اما کارگردان را برای انتخاب هوشمندانه مهدی نمرتی در نقش «سوران» تحسین می‌کنم؛ او بازیگر است که نویسنده را سرشوق می‌آورد و این کار آسانی نیست.» وی ادامه می‌دهد: «فکر می‌کنم در مجموع تیم بازیگری در چارچوب فیلمنامه عمل کرده و اگر تغییراتی هم انجام شده، اقتضای صحنه بوده که این هم کارتی است که کارگردان دارد و می‌تواند در مقطعی با آن بازی کند.»

تعامل با نویسنده کتاب

وی همچنین درباره تعاملش با نویسنده کتاب «عصرهای کریسکان» برای نگارش فیلمنامه «سوران» می‌گوید: «متأسفانه آقای کیانوش گلزارعب را هنوز ندیده و گفت‌وگوی با ایشان نداشته‌ام. اما در جریان بودم که با تهیه‌کننده در ارتباط بوده‌اند. با تهیه‌کننده و کارگردان هم از تبادل‌تعال خوبی برای طراحی و نوشتن سریال داشتیم.» ریاحی در ادامه با بیان اینکه «سوران» محدود به ژانر خاصی نیست و این امر موجب ضرورت دقت بیشتر در نگارش فیلمنامه می‌شد، توضیح می‌هد: «کار نوشتن، چه منحصر به یک ژانر باشد و چه تلفیق ژانرهای مختلف، کار دقیقی است و البته از لحاظ فیزیکی طاقت‌فرسا. اما در کل، نوشتن سخت نیست، دقیق است.» وی می‌گوید دغدغه اساسی این سریال عشق و وفاداری به خاک وطن است و درباره انتخاب بازیگران و تعامل با کارگردان عنوان می‌کند: «انتخاب بازیگر در حیطة اختیارات کارگردان است و من دخالتی در آن نداشتم. اما کارگردان را برای انتخاب هوشمندانه مهدی نمرتی در نقش «سوران» تحسین می‌کنم؛ او بازیگر است که نویسنده را سرشوق می‌آورد و این کار آسانی نیست.» وی ادامه می‌دهد: «فکر می‌کنم در مجموع تیم بازیگری در چارچوب فیلمنامه عمل کرده و اگر تغییراتی هم انجام شده، اقتضای صحنه بوده که این هم کارتی است که کارگردان دارد و می‌تواند در مقطعی با آن بازی کند.»

کب **هلیا نصیری** روزنامه‌نگار

زنان تأثیرگذار در جهان بانو

حسن برزا کارگردان نمایش میدانی «جهان‌بانو» در گفت‌وگو با همشهری مطرح کرد

اجرای نمایش‌های میدانی که از اوایل دهه ۸۰ شروع شد، در سال‌های اخیر توانسته مخاطب خود را پیدا کند. حالا مخاطبان با هر سلیقه و تفکری نمایش‌ها را نگاه می‌کنند. بوستان ولایت به خاستگاه این نوع نمایش‌ها تبدیل‌شده و «جهان‌بانو» باردیگر در این بوستان روی صحنه می‌رود و در هر اجرا میزبان بیش از ۴هزار نفر است. «جهان‌بانو» با همراهی بیش از ۶۰۰ نفر اجرا می‌شود و سرگذشت زنان مطرح تاریخ از زمان خلقت بشر تا دوره معاصر را روایت می‌کند. این نمایش محصول سازمان هنری رسانه‌ای اوج است که با مشارکت اداره کل فرهنگی شهرداری تهران روی صحنه می‌رود. حسن برزا کارگردانی این نمایش میدانی را برعهده دارد، او در گفت‌وگو با همشهری به جزئیاتی از این نمایش پرداخت.

در ادامه تولید و اجرای نمایش‌های میدانی، ایده «جهان‌بانو» چگونه شکل گرفت؟
ایده ابتدایی این نمایش را مسئولان سازمان هنری رسانه‌ای اوج پیشنهاد دادند و خواستند که اثری درباره زنان شاخص تاریخ ساخته شود. پس از آن شروع کردیم به تحقیقات و نگارش نمایشنامه که این مرحله ۲سال طول کشید. نزدیک به ۳۰بار نمایشنامه توسط کارشناسان محتوایی بازخوانی و بازنویسی شد. چون می‌خواستیم که متن نمایش مطابق با اسناد و روایت‌ها باشد و بعد از آن تولید را شروع کردیم. **سال پیش وقتی «جهان‌بانو» برای نخستین‌بار اجرا شد، برخی فکر کردند به‌دلیل مسائل اجتماعی اخیر است، واقعیت چیست؟**
راستش این نمایش باید خیلی قبل‌تر روی صحنه می‌رفت. پیش تولید نمایش تمام‌شده و دکورها آماده بودند. وقتی اتفاقات سال گذشته رخ داد، این شائبه پیش آمد که «جهان‌بانو» واکنش به ناآرامی‌ها است. ولی اصلاً این‌طور نبود چون ما قبل از آن اتفاقات، آماده اجرای نمایش بودیم. **فصل دوم نمایش «جهان‌بانو» تا پایان تیرماه تمدید شده؛ از نظر شما دلایل این استقبال چیست؟**

به‌منظرم استقبال مردم از «جهان‌بانو» دلایل مختلفی می‌تواند داشته‌باشند. این نمایش فرم جذابی برای مخاطب دارد. وقتی تماشاگر وارد سالتنی می‌شود که از ۲طرف دارای دکور و پروداکشن عظیم اجراست و همچنین با جلوه‌های ویژه بصری و نورپردازی خاص مواجه می‌شود، تحت تأثیر قرار می‌گیرد. محتوای اثر هم عامل دیگری است که مخاطب را جذب خود می‌کند، چون این نمایش با فطرت انسان‌ها سروکار دارد. در اجرا هم سعی کرده‌ایم داستان‌های مختلف را طوری روایت کنیم که برای تماشاگران جذاب باشد و به‌راحتی بتوانند با آنها ارتباط برقرار کنند. نکته دیگر اینکه پیش‌تر نمایشی با چنین کیفیتی درباره زنان و بانوان در سطح کشور اجرا نشده بود و «جهان‌بانو» به نوعی این خلأ را پر کرده‌است. **تجربه اجرای نمایش‌های میدانی زیادی را در کارنامه دارید. «جهان‌بانو» چه تفاوتی با آثار قبلی دارد؟**

هر نمایش ویژگی‌های خود را دارد و سعی ما همواره این بوده که رویه‌جسوجرکت کنیم و اتفاقات جذاب‌تری را رقم بزنیم. اگر بخواهیم تماشاگر و مخاطب ایرانی را جذب نمایش‌ها، فیلم‌ها و سریال‌ها کنیم، راهی جز ایجاد جذابیت نداریم تا بتوانیم محتوای مورد نظر را به آنها ارائه دهیم. به‌منظرم مهم‌ترین تفاوت «جهان‌بانو» با سایر نمایش‌ها پروداکشن سنگین آن است.

پروداکشن به نمانان در قالب آثار نمایشی بیش از گذشته احساس می‌شود. آیا در آینده باز هم نمایش‌هایی از این دست که با محوریت زنان باشد اجرا خواهد شد؟

اگر تا به امروز در حوزه زنان و بانوان اتفاق خاصی رقم‌نخورده به‌دلیل کم‌کاری ارگان‌ها و نهادها بوده و امیدوارم همه کمک کنند که نه‌فقط در حوزه زنان بلکه در حوزه‌های مختلف فرهنگ و هنر کارهای این‌چنینی تولید شود. باید فرهنگ و هنر دغدغه اصلی جامعه شود، چرا که برای رسیدن به موفقیت چهارای نداریم جز اینکه فرهنگسازی کنیم. امیدوارم از این به بعد آثار فاخر فرهنگی هنری بیشتری به‌ویژه با موضوع بانوان تولید شود.

به نظر شما سازمان‌های دولتی چگونه می‌توانند به فرهنگ کمک کنند؟

متأسفانه برخی ارگان‌ها دغدغه کار فرهنگی خوب و تأثیرگذار ندارند. اگر این دغدغه وجود داشت، الان ده‌ها کار مثل «جهان‌بانو» باید هم‌زمان در کل کشور اجرا می‌شد. اما چون این احساس نیاز نیست، بودجه‌های فرهنگی به‌درستی مورد استفاده قرار نمی‌گیرند. مسئولان باید نیازسنجی کنند. دنیا به این سمت در حال حرکت است و کشور می‌مثل آمریکا فهمیده‌است که با هالیوود چگونه ذهن مخاطب را تحت تأثیر قرار دهد، اما برخی مسئولان ما گویی با فرهنگ و هنر بیگانه هستند.

گفت‌وگو

فهیمه پناه‌آذر

روزنامه‌نگار

این روزها «سوران» به کارگردانی سروش محمدزاده و تهیه‌کنندگی مجتبی فرازنده روی آنتن شبکه یک همشهری رفته است. فیلمنامه این سریال نیز به قلم عباس سیما رتبه است. «عصرهای کریسکان» کیانوش گلزارعب است که روایتی پیرامون سرگذشت یک جوان مبارز کرد در آستانه پیروزی انقلاب است.

جذابیت سریال‌های اقتباسی

عباس ریاحی، فیلمنامه‌نویس درباره «سوران» و نگارش آن به همشهری می‌گوید: «نگارش فیلمنامه حدود ۴ماه، به شکل فشرده و متمرکز طول کشید.» اقتباسی، نه‌تنها در سینما بلکه در تلویزیون هم بسیار کم اتفاق می‌افتد. وی در پاسخ به این سؤال که چرا نویسندگان ماه به سمتی نمی‌روند که از آثار غنی و مکتوب اقتباسی کنند؟ درباره دلایل این موضوع می‌گوید: «در روند تولید سریال، چه در تلویزیون و چه در شبکه نمایش‌خانگی، معمولاً تصمیم‌گیری‌های کلان و بسترسازی‌ها برعهده نویسندگان و کارگردان‌ها نیست. شک ندارم که نویسندگان با نوشتن سریال‌های اقتباسی جذاب، مناسبات قصه‌گویی در سریال‌ها را دگرگون خواهند کرد و البته از حق هم‌گذریم هستند همکارانی که با استخفاف نسبت به سناریوی اقتباسی قضاوت می‌کنند که خوب، دید به‌روز و دقیقی ندارند.»

تئاتر

ایرج راد، رئیس هیأت‌مدیره خانه تئاتر نیز در این مراسم گفت: فریماه فرجامی دختر تئاتر نبود. در اداره هنرهای دراماتیک و دانشگاه درس تئاتر خواند و با بزرگان این هنر کار کرد. تئاتر کار سختی است و جسم سالم و تمرین‌های بدنی نیاز دارد. البته بیشتر وقت‌ها درباره فعالیت‌های سینمایی فرجامی صحبت می‌شود، ولی او در تئاتر نقش‌های ماندگاری را ایفا کرد، وی افزود: فریماه فرجامی سادگی‌ای داشت که

یاد

تعدادی از دوستان‌ارن زنده یاد فریماه فرجامی صبح سه‌شنبه ۱۳ تیرماه در مقابل خانه هنرمندان گروه‌م آمدند تا با بازبگری که سال‌ها از عرصه هنری به شکل جدی دور بود، اما نقش و جایگاهش در سینما فراموش‌شدنی نیست، وداع کنند. پس از یخش چندقطعه با صدای محمدرضا و همایون شجریان، این مراسم با اجرای احترام پرومند ادامه یافت.

برومند با اشاره به اینکه امروز همه صاحب‌عزاهستیم، گفت: ما او را خیلی زودتر از آنچه تصور می‌کردیم در اوج زیبایی، پختگی، مهربانی و صمیمیت از دست دادیم. به این ویژگی‌ها استعدادش در بازیگری را هم باید اضافه کنیم تا بشود گفت که فریماه فرجامی خیری از زندگی ندید، ولی لب به گله‌نگشود.

دختر تئاتر

برومند با اشاره به اینکه امروز همه صاحب‌عزاهستیم، گفت: فریماه فرجامی دختر تئاتر نبود. در اداره هنرهای دراماتیک و دانشگاه درس تئاتر خواند و با بزرگان این هنر کار کرد. تئاتر کار سختی است و جسم سالم و تمرین‌های بدنی نیاز دارد. البته بیشتر وقت‌ها درباره فعالیت‌های سینمایی فرجامی صحبت می‌شود، ولی او در تئاتر نقش‌های ماندگاری را ایفا کرد، وی افزود: فریماه فرجامی سادگی‌ای داشت که